

NSZZ

Solidarność

REGION BIAŁYSTOK

BIULETYN INFORMACYJNY NR 73 (253) ● 30.11.98

„Solidarność” a reforma systemu emerytalnego

Z JANUSZEM ŚNIADKIEM,
wiceprzewodniczącym NSZZ „Solidarność”
rozmawia ALICJA DOŁOWSKA.

– Dlaczego Solidarność jako związek zawodowy zdecydowała się na współtworzenie funduszu emerytalnego, stając się w ten sposób jednym z podmiotów II filaru ubezpieczeń społecznych?

– Powodów jest kilka. Chcieliśmy się włączyć w budowanie autentycznych ubezpieczeń emerytalnych, gdyż jednym z fundamentalnych postulatów Związku było reformowanie systemu, który oparty wyłącznie na ZUS-ie, był od dawna niewydolny i groził zapaścią finansów publicznych. Większość emerytów w Polsce żyje na granicy ubóstwa, rozgrywano nimi politycznie, rzucając jak ochłap niewielkie podwyżki na ogół tuż przed wyborami, by kupić sobie w ten sposób elektorat. To było upokarzające. Emerytom należą się za pracę godziwe świadczenia, a obowiązujący dotąd system nie mógł temu sprostać. Był w dodatku niesprawiedliwy. Chcemy nareszcie ściśle powiązać go z wysokością odprowadzanych składek na osobiste konto pracownika i latami jego pracy. Wskaźniki demograficzne alarmują, że społeczeństwo się starzeje i system oparty na umowie pokoleniowej – według której pokolenia pracujące finansują świadczenia ludzi w wieku poprodukcyjnym – chwieje się w posadach. Według prognoz ekonomistów krach nastąpiłby już za parę lat. Reformować więc system trzeba, a Solidarność nie chciałaby wobec tych zmian stać z boku. Będzie to forma aktywności niepolitycznej, akcja czysto związkowa, której celem jest stworzenie ludziom alternatywy w wyborze emerytalnego funduszu.

– Dlaczego Solidarność wybrała za partnera w funduszu akurat Zurich Financial Services Group, firmę zagraniczną?

– Chcieliśmy związać się z firmą reprezentującą najwyższy, światowy poziom profesjonalizmu w dziedzinie ubezpieczeń. A Zurich Group jest firma wiarygodna, to światowy lider, piąta co do wielkości międzynarodowa instytucja ubezpieczeniowa. Na rynku ubezpieczeń obecna od 125 lat, dziś już w ponad pięćdziesięciu krajach. Zdają sobie sprawę, że element kapitału zagranicznego w funduszu emerytalnym może wydawać się sprawą delikatną, ale wszelkie badania wykazują, że kapitał szwajcarski cieszy się w Polsce dużym zaufaniem. Nie jest też bez znaczenia, że to ten właśnie partner zaproponował naszemu Związkowi najbardziej atrakcyjne warunki uczestniczenia w funduszu.

– Czego się Solidarność spodziewa po współdzieleniu w tym przedsięwzięciu?

– Ubezpieczenia należą do typowo związkowej formy aktywności podejmowanej na całym świecie. Tak się dzieje, że związki angażują się w jakieś przedsięwzięcia gospodarcze, z reguły są to różnego typu ubezpieczenia. Nawet zasiłki dla bezrobotnych wypłacane bywają właśnie przez firmy związkowe. Związki uczestniczą też w funduszach emerytalno-rentowych, jako partner, a nie główny udziałowiec. Żeby nie sięgać daleko: tak czynią związki w krajach skandynawskich czy w Niemczech. Ale te fundusze były budowane latami, gromadzono

Ciąg dalszy na str. 3

Komunikat

W związku z wchodzącym w życie nowym systemem emerytalnym w Polsce, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” podjęła decyzję o utworzeniu Funduszu Emerytalnego w II filarze, jako wspólnego przedsięwzięcia ze szwajcarską korporacją finansową Zurich Group. Korzyści z tego przedsięwzięcia dla naszego Związku będą miały charakter wieloraki. Po pierwsze dodatkowy dochód dla kilku tysięcy agentów ubezpieczeniowych, których sieć budujemy. W dalszej perspektywie spodziewamy się korzyści, które istotnie zasilać fundusze NSZZ „Solidarność” i będą służyć finansowaniu naszej działalności.

Pragnąc, aby członkowie naszego Związku byli dobrze poinformowani o mającej wkrótce nastąpić reformie systemu emerytalnego oraz o szczegółach tworzenia Funduszu Emerytalnego „Zurich Solidarni” proszę o współpracę i zamieszczanie otrzymywanych na ten temat informacji.

Marian Krzaklewski

**BIULETYN
INFORMACYJNY
JEST PISMEM
WEWNĄTRZZWIĄZKOWYM**

Informacja

Biuro Poselskie AWS uprzejmie informuje, iż poseł Józef Mozolewski przyjmuje interesantów we wszystkie poniedziałki w godzinach 9.00 – 15.00 w siedzibie swojego biura przy ulicy Suraskiej 1 w Białymstoku.

Wypoczynek dla inwalidów

Biuro Pełnomocnika Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” ds. Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku organizuje turnus świąteczno-noworoczny w Sobieszewie w okresie 20.12.98 – 3.01.1999r dla dorosłych osób niepełnosprawnych.

Z uczestnictwa w turnusie skorzystać mogą osoby, które w 1998 roku nie brały udziału w turnusach rehabilitacyjnych, które mają aktualne orzeczenie KIZ o niepełnosprawności.

Koszt uczestnictwa:

- uczestnik – 450,- zł
- opiekun – 500,- zł
- pracownicy ZPCh i ich opiekunowie – 700,- zł

pełna odpłatność – 950,- zł

W czasie trwania turnusu proponujemy:

1/ zabiegi rehabilitacyjne:

inhalacja, solux, masaż, kinezyterapię, laseroterapię

2/ wieczór w teatrze, wycieczkę na Westerplatte, wieczór wigilijny – Pasterka, kulig, wieczór sylwestrowy oraz inne atrakcje po uzgodnieniu z uczestnikami.

Zgłoszenia wraz z wnioskami kwalifikacyjnymi z dołączoną kserokopią KIZ (tylko czytelne odbitki) prosimy przesać na adres:

Biuro Pełnomocnika Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” ds. Osób Niepełnosprawnych: 80-855 Gdańsk ul. Wały Piastowskie 24

Wpłaty na konto:

GE Capital Bank S.a.

Oddział Gdańsk ul. Elżbietańska 2

„Solidarność – Niepełnosprawnym”

Nr 17100007 – 11437 – 202

Termin zgłoszeń upływa 20.10.1998 r.

Dodatkowych informacji udzielamy telefonicznie:

Nr tel: (0-58) 308-42-03 lub 301-14-43 w godz: 9.00 – 15.00

**Konto ZR Białystok
PKO BP II Oddział Białystok
10201329-50193-270-1**

Z P R A C

ZARZĄDU REGIONU

Stanowisko Zarządu Regionu Białystok NSZZ „Solidarność” w sprawie zarządzania spółkami parterowymi w NFI

Zarząd Regionu Białystok NSZZ „Solidarność” wyraża zdecydowany sprzeciw przeciwko polityce prowadzonej przez firmy zarządzające w spółkach parterowych NFI z terenu województwa podlaskiego.

Jednym z założeń ustawy o NFI był rozwój firm wniesionych przez Skarb Państwa do poszczególnych portfeli inwestycyjnych. Po trzech latach działalności funduszy większość firm jest na skraju upadłości, a jedynym zauważalnym czynnikiem działania jest redukcja zatrudnienia, która nie przynosi oszczędności w kosztach osobowych, ponieważ rosną koszty zarządzania spółkami (rozbudowa nadzoru, firmy doradcze, koszty firm zarządzających pokrywane przez spółki parterowe i inne), a biorąc pod uwagę skalę bezrobocia w naszym regionie jest to dodatkowym obciążeniem dla budżetu państwa. Proponowane działania oszczędnościowe nie przystają do warunków działalności poszczególnych spółek.

Wyraźnie widać, że spółki parterowe NFI nie posiadają właściciela, który dbałby o ich właściwy rozwój, a co za tym również miejsca pracy.

Zarząd Regionu Białystok NSZZ „Solidarność” zwraca się do Pana Józefa Mozolewskiego, Posła RP o złożenie interpelacji poselskiej do premiera RP i Ministra Skarbu RP jako częściowego udziałowca w spółkach parterowych, o zbadanie sytuacji panującej w NFI.

Zarząd Regionu Białystok NSZZ „Solidarność” apeluje do Komisji Zakładowych spółek parterowych NFI z terenu Regionu Białystok o podjęcie działań w celu obrony pracowników w swoich zakładach poprzez negocjacje, akcje protestacyjne do strajku włącznie. Jednocześnie deklarujemy pomoc w prowadzeniu negocjacji, lub mediacji w spornych sprawach.

Liczymy na poważne podejście do problemów wymienionych spółek, firm zarządzających poszczególnymi funduszami, jak też Skarbu Państwa.

Białystok, dn. 16 listopada 1998 r.

Do Zarządu Miasta Białegostoku

W odpowiedzi na pismo znak P.G.VII.7116/98 z dnia 19 października 1998 roku dotyczące określenia stawek czynszu za 1 mkw. powierzchni użytkowej dla zasobów mieszkaniowych Gminy Białystok Zarząd Regionu Białystok NSZZ „Solidarność” działając na podstawie art.19 ust.2 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55 poz.234 z późniejszymi zmianami) przedkłada opinię w przedmiotowej sprawie:

Strona związkowa przyjmuje do wiadomości konieczność dokonania podwyżek stawek czynszu, jako pochodną wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (przewidywany wskaźnik na poziomie 15%) oraz wzrostu cen usług i robót remontowych (wskaźnik przeliczeniowy wartości 1 m2 powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego ustalony przez Wojewodę Białostockiego wynosi 21,4%), gdyż czynniki te powodują znaczny wzrost kosztów utrzymania i remontów zasobów budowlanych Gminy Białystok.

Działając jednak w imieniu mieszkańców całego miasta pragniemy podkreślić fakt wprowadzania w tym samym czasie bardzo wysokiej podwyżki opłat za wodę i za ścieki wprowadzane do zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych. Obie podwyżki znacząco odbijają się na i tak trudnej sytuacji finansowej ludności miasta.

W związku z tym opinia strony związkowej, jako reprezentanta mieszkańców, co do przedłożonego projektu uchwały jest negatywna.

* * *

W odpowiedzi na pismo znak TBS/436/98 z dnia 15 października 1998 roku dotyczące określenia stawek czynszu za 1 m2 powierzchni użytkowej dla zasobów miesz-

Ciąg dalszy na str. 5

Z PRAC KOMISJI KRAJOWEJ

Stanowisko Prezydium KK Nr 200/98

ws. trybu wprowadzania szczególnych uprawnień branżowych w reformowanym systemie ubezpieczeń społecznych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” oczekuje od Rządu RP niezwłocznego przedstawienia kompleksowych rozwiązań dotyczących uprawnień branżowych w zreformowanym systemie ubezpieczeń społecznych.

Brak propozycji rozwiązań dla wszystkich dotychczas zatrudnionych w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze może wywołać zbędne konflikty przy wdrażaniu przygotowanych aktów prawnych oraz wywołuje poczucie niepewności i zagrożenia wśród pracowników.

Przypominamy, że głównymi przyczynami negatywnej opinii NSZZ „Solidarność” dotyczącej projektu ustawy z marca 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (decyzja Prezydium KK nr 90/98 z 14.04.1998 r.) były:

– brak rozwiązania problemu osób zatrudnionych w warunkach szczególnych, które ze względu na charakter wykonywanej pracy nie są w stanie pracować do powszechnie obowiązującego wieku emerytalnego,

– brak ustawowych zapisów gwarantujących możliwość negocjacji na temat rozwiązań dotyczących uprawnień branżowych.

Decyzja Prezydium KK Nr 201/98

ws. opinii o projekcie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza następujące uwagi do projektu ustawy (wysłanego 5.10.1998 r.) o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Do konsultacji powinien być skierowany równocześnie projekt ustawy dotyczący ubezpieczenia z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych. Umożliwiłoby to ocenę czy wszystkie zapisy obecnie obowiązującej ustawy z dnia 17

Ciąg dalszy na str. 7

Ciąg dalszy ze str. 1

na nich środki bardzo długo. Czego się spodziewamy? Tego, że członkowie Związku, wchodząc do funduszu, w którym będzie Solidarność, będą mieli zapewnione poczucie bezpieczeństwa. W tym celu, jako partner, chcemy wykorzystać takie atuty Związku jak własne struktury i wiarygodność. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że fundusz umożliwi utworzenie dodatkowych miejsc pracy dla kilku tysięcy osób.

– **Solidarność, wchodząc do funduszu „Zurich – Solidarni”, zdecydowała się zaangażować cały swój autorytet. Czy nie boi się pan ryzyka? Coraz głośniejszy słychać o światowym kryzysie na rynkach kapitałowych. A Zurich Group jest międzynarodową grupą kapitałową, obecną i w Azji i krajach Ameryki Południowej, strefach, które ten kryzys dotyka.**

– W naszej ocenie ryzyko dla ludzi, którzy zdecydują się wskazać na „Zurich – Solidarni”, jako firmę w której będą się chcieli ubezpieczyć w ramach obowiązkowego II filaru kapitałowego – jest mniejsze niż w innych kapitałowych przedsięwzięciach o podwyższonym ryzyku. Z dwóch powodów: sukces odniosła firma, które zgromadzą największą liczbę uczestników, a członków Solidarności gotowych wejść do tego funduszu będzie wielu. Poza tym – aby wyeliminować zagrożenie – nad prawidłowością obrotu powierzonymi przez obywateli środkami czuwać będzie Państwowy Fundusz Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi. Ustawowo stworzono zawory bezpieczeństwa. Wymogiem jest lokowanie bez ograniczeń środków finansowych tylko w bezpieczne papiery wartościowe, takie jak obligacje Skarbu państwa. Jeśli chodzi o akcje przedsiębiorstw, NFI, lokaty bankowe, obligacje gminne czy udział w funduszach powierniczych – postawiono warunek, że można zainwestować tylko do wysokości 5 procent aktywów w papiery wartościowe jednego emitenta. Ubezpieczony nie ucierpi, bo fundusze, które splajtują i wypadną z gry – będą przejmowane przez większe, silniejsze. Ostatecznym gwarantem stanie się budżet państwa. Potencjalni ubezpieczeni niczego nie ryzykują. Temu funduszowi nie powinno nic grozić, współtworzymy go z silną instytucją finansową o ogromnym doświadczeniu i kapitale.

– **W sytuacji, gdy fundusze emerytalne tworzą firmy zagraniczne ludzie pytają, czy czasem ich pieniądze nie wypłyną z Polski.**

– Ta kwestia jest również uregulowana ustawą, która rozstrzyga, że pieniądze ze składek emerytalnych muszą pozostać w

kraju i uczestniczyć w krajowych inwestycjach.

– **Na jakim stopniu zaawansowania organizacyjnego znajduje się fundusz emerytalny „Zurich – Solidarni”?**

– Do Państwowego Urzędu Nadzoru złożone już zostały wszystkie dokumenty, niezbędne do uzyskania licencji. Trwają prace nad zbudowaniem pełnych struktur terenowych spółki dystrybucyjnej „Solidarni – Zurich” sp. z o.o. Za tę część przedsięwzięcia główna odpowiedzialność wzięli na siebie Związek. Siedziba zarządu mieścić się będzie w Gdańsku, w budynku Komisji Krajowej przy Wałach Piastowskich. Na prezesa zarządu desygnowano Andrzeja Spikera.

– **Sądzi pan, że ludzie Solidarności będą się chcieli znaleźć w jednym funduszu emerytalnym?**

– Jestem o tym przekonany, po to zresztą tworzymy im tę alternatywę. Naszą cechą jako związkowców jest poczucie wspólnoty. Lubimy ingerować się wokół określonych celów. Solidarność powstała przecież ze wspólnoty celów. My proponujemy naszym członkom identyfikację również w tym, współtworzonym przez Związek przedsięwzięciu. Powstaje fundusz, by ludzie i sympatycy Solidarności byli w nim razem i razem się wspierali. Fundusz ma bowiem charakter otwarty, jest skierowany do wszystkich pracujących, którzy chcą dobrze i pewnie zainwestować swoje pieniądze.

Być może to przedsięwzięcie w przyszłości stworzy podstawę dla realizacji ubezpieczeniowych programów branżowych, które będą już obejmować III filar ubezpieczeń. Myślimy również o ubezpieczeniach od bezrobocia. Oferta ubezpieczeniowa, jaką pragniemy przedstawić naszym członkom, w niewielkim stopniu nastawiona jest na zysk. Służyć ma przede wszystkim zapewnieniu im godziwej egzystencji w jesieni życia. A mamy nadzieję, że w przyszłości – również ochronie w innych, trudnych sytuacjach życiowych, takich jak bezrobocie. ■

Uwaga!

Dział Szkoleń Zarządu Regionu Białystok NSZZ "Solidarność" poszukuje osób, które byłyby zainteresowane prowadzeniem szkoleń związkowych dla Komisji Zakładowych. Poszukujemy osób, które posiadają status instruktora związkowego lub chciałyby go uzyskać w najbliższym czasie. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z Działem Szkoleń Zarządu Regionu (tel. 742 - 32 - 46 w.15).

Na czym polega reforma emerytalna

Co zrobić, by godnie, spokojnie i bezpiecznie przeżyć starość? Jaki dziś wysiłek muszę podjąć, by w przyszłości nie stać się ciężarem dla rodziny, nadal pozostając człowiekiem samodzielnym i samowystarczalnym? Słowem: czas pomyśleć o emeryturze. Na pozór nie dotyczy to młodych, startujących w życiu zawodowym ludzi. Dla nich emerytura, brak zdolności do pracy są jeszcze pojęciami z pogranicza abstrakcji. Wprawdzie i wśród młodych z roku na rok rośnie liczba zapobiegliwych, wybiegających wyobraźnią daleko w przyszłość – to jednak ta prawdziwa myśl o emeryturze pojawia się u ludzi dojrzałych aktywnych zawodowo, lecz już doświadczonych. Do tej grupy przeto adresujemy informacje nad którymi muszą się głęboko, wnikliwie, z ołówkiem w ręku zastanowić.

Proces zmian ekonomicznych i politycznych w naszym kraju w ostatnich latach, musiał się głęboko odbić na zmianie mentalności Polaka. Dzisiaj nie pracza szuka obywatela (co stanowiło kardynalną zasadę poprzedniego systemu) lecz człowiek zabiega o znalezienie zatrudnienia i to z coraz większymi kłopotami. Tym bardziej więc musi dorosły Polak szukać zabezpieczenia na starość.

Z aktualnej statystyki wynika, co jednoznacznie potwierdza otaczającą nas rzeczywistość, iż większość obecnych emerytów nie posiada pieniędzy nawet na skromne samodzielne życie. Obecny system jest zły! Emerytów oprócz niedostatku dręczy poczucie niesprawiedliwości. Jak to się stało: przez 40 lat ciężko, uczciwie pracowałem, niemal połowę pensji zabierał ZUS, a dziś na nic mnie nie stać. Ten system emerytalny musi ulec zmianie!

1 stycznia 1999 roku zaczyna się w Polsce reforma systemu ubezpieczeń na starość. Jaki to będzie system? Przede wszystkim sprawiedliwy, przejrzysty, stabilny. Wysokość zaś przyszłej emerytury będzie ściśle związana z wysokością płaconych przez nas składek oraz z wiekiem przejścia na emeryturę. I co najważniejsze – nasze indywidualne decyzje będą miały bardzo znaczący wpływ na

ostateczne rezultaty tego życiowego przedsięwzięcia.

W nowym systemie sami będziemy decydować o momencie przejścia na emeryturę (powyżej wymaganego ustawowego minimum, które w projekcie określone jest na 65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet – czyli tak jak w starym systemie). Będziemy też mogli – bez ograniczeń – łączyć emeryturę z dalszą pracą zawodową, ale – co najważniejsze – wysokość przyszłej emerytury zależeć będzie od sumy wpłaconych składek. Do tej pory nikt nie wiedział ile uskładał sobie pieniędzy i w żaden sposób nie mógł przewidzieć jaką będzie miał emeryturę. Decydowały (i decydują nadal) jakieś wskaźniki, przeliczniki nie do ogarnięcia przez normalnie funkcjonujący rozum, a zrozumiałe jedynie dla tych, którzy naszymi pieniędzmi dysponowali.

W nowym systemie nasze składki rejestrowane będą na indywidualnych kontach, a ich suma będzie corocznie waloryzowana. Mówiąc wprost; w postaci emerytury uzyskamy to, co wpłaciliśmy w postaci składek, powiększone o nadwyżkę wynikającą z corocznej waloryzacji.

Wprowadzany system emerytalny skonstruowany został z trzech podstawowych tzw. Filarów, a swym działaniem objął ogół pracujących Polaków.

I filar: emerytura wypłacana – tak jak teraz – przez zmodernizowany ZUS i finansowana z bieżących składek wszystkich ubezpieczonych, jednakże mocniej niż obecnie uzależniona od stażu pracy i

wcześniej uzyskiwanych dochodów z tego tytułu.

II filar: fundusze zarządzane będą przez nowe towarzystwa emerytalne, które funkcjonować będą pod ścisłym nadzorem państwa. Świadczenia pochodzący będą z otwartych, obowiązkowych, prywatnych funduszy emerytalnych, zasilanych przez jedną piątą składki ubezpieczeniowej, aktualnie wpłacanej na konto Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

III filar: emerytura pochodzący będzie z dobrowolnych oszczędności gromadzonych indywidualnie lub przy finansowym udziale pracodawców tworzących pracownicze programy emerytalne.

Szczegółowym i analitycznym opisem owych trzech filarów zajmiemy się w odrębnych opracowaniach. Na zakończenie sprecyzujemy kogo obejmie reforma systemu emerytalnego. W pełnym wymiarze i rzecz można automatycznie te osoby, które w momencie jej wprowadzenia będą miały nie więcej niż 30 lat. Obejmuje także osoby w wieku 30 do 50 lat po przystąpieniu do wybranego towarzystwa emerytalnego. Mogą także te osoby pozostać w obecnym systemie repartycyjnym, ale wówczas cała ich emerytura będzie pochodziła z ZUS. Natomiast żadnej możliwości skorzystania z dobrodziejstw reformy systemu emerytalnego nie mają ci, którzy ukończyli 50 lat życia.

Opr. Mirosław Markowski

GAZETA
współczesna

**zawsze
dociera
do wszystkich**

Lustracja ostatecznie wchodzi w życie

Wchodzi w życie nowelizacja ustawy lustracyjnej. Samo sprawdzanie prawdziwości oświadczeń osób publicznych nt. współpracy ze służbami specjalnymi PRL lub pracy w nich znacznie się po Nowym Roku.

Lustracja polega na sprawdzaniu prawdziwości oświadczeń przez Sąd Lustracyjny. Jeśli prawomocnie stwierdzi on

falsz oświadczenia, jego autor nie będzie mógł przez 10 lat pełnić niektórych funkcji publicznych (parlamentarzysty, prokuratora, sędziego). Współpraca ze służbami lub praca w nich nie zamyka sama w sobie dostępu do funkcji publicznych – o objęciu przez byłego agenta lub funkcjonariusza urzędu decydują ci, którzy powołują lub wybiercy.

Nowelizację uchwalono w czerwcu tego roku wobec niemożności pełnego wejścia w życie ustawy lustracyjnej z 1997 r. Nie udało się bowiem powołać oddzielnego Sądu Lustracyjnego. Miał on liczyć 21 sędziów, ale wyłoniono tylko 20 kandydatów.

Nowelizacja przesądziła, że Sądem Lustracyjnym będzie Sąd Apelacyjny w Warszawie. Ma on weryfikować jedynie te oświadczenia, które budziłyby wątpliwości Rzecznika Interesu Publicznego, swego rodzaju prokuratora lustracyjnego. Według ustawy, miał on mieć tylko uprawnienia strony przed sądem; nowelizacja poszerzyła jego uprawnienia. Teraz sprawdza wstępnie oświadczenia i decyduje, które zbada sąd. Może przesłuchiwać świadków i powoływać biegłych; ma nieograniczony dostęp do akt służb specjalnych PRL.

Trybunał Konstytucyjny dwa razy wypowiedział się o legalności lustracji w tym kształcie. 21 października TK odrzucił skargę prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego na trzy przepisy nowelizacji, m. in. zasadę powoływania Rzecznika Interesu Publicznego przez I Prezesa Sądu Najwyższego. Następnego dnia prezydent podpisał nowelizację.

10 listopada pełny skład TK ostatecznie przesądził o legalności lustracji. Odrzucił skargę grupy posłów SLD na główne idee ustawy, choć uznał, że jej dwa zapisy są niezgodne z prawem. Chodzi o możliwości wznowienia zakończonego postępowania lustracyjnego oraz o odbieranie autorom fałszywych oświadczeń prawa wyboru na prezydenta RP. Werdykt o niekonstytucyjności tych zapisów podlega jeszcze rozpatrzeniu przez Sejm, który może go odrzucić większością 2/3 głosów. Jeżeli nie zostałyby odrzucone, parlament musiałby poprawić zakwestionowane zapisy.

TK uznał też, że współpraca z SB musiała mieć charakter świadomy i tajny. Nie mogła ograniczać się do deklaracji woli, lecz miały się na nią składać konkretne działania. Dana osoba musiała utrzymywać stałe kontakty ze służbami, które odbywały się w ramach operacyjnego zdobywania informacji – orzekł TK.

Ciąg dalszy na str. 6

Z PRAC ZARZĄDU REGIONU

Ciąg dalszy na str. 2

kaniowych Komunalnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. w Białymstoku Zarząd Regionu Białystok NSZZ „Solidarność” działając na podstawie art.19 ust.2 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55 poz.234 z późniejszymi zmianami) przedkłada opinię w przedmiotowej sprawie:

Strona związkowa po przeanalizowaniu otrzymanego uzasadnienia negatywnie opiniuje projekt przedłożonej uchwały, uzasadniając swoje stanowisko tym, że musi reprezentować stanowisko wszystkich mieszkańców miasta. Rozumie jednak konieczność wprowadzenia podwyżki czynszu, która jest wynikiem wzrostu kosztów utrzymania zasobów, ale głównie wzrostu spłaty kredytów obciążających czynsze, a związanych z budową nowych budynków mieszkalnych przez TBS w Białymstoku.

* * *

W odpowiedzi na pismo z dnia 14 października 1998 roku dotyczące uchwały w sprawie opłat za wodę pobieraną z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i za ścieki wprowadzane do zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych Zarząd Regionu Białystok NSZZ „Solidarność” działając na podstawie art.19 ust.2 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych.

(Dz. U. Nr 55 poz.234 z późniejszymi zmianami) przedkłada opinię w przedmiotowej sprawie:

Strona związkowa po przeanalizowaniu otrzymanych dokumentów negatywnie opiniuje projekt uchwały. Z przedstawionej kalkulacji kosztów wynika, że proponowane wskaźniki wzrostu opłat są pochodną wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, likwidacji dotacji do ciepłej wody i co oraz uwolnienia cen energii elektrycznej w 1999 roku. W przedstawionej analizie nie otrzymaliśmy jednak żadnej informacji, czy podejmowane są jakiegokolwiek kroki wewnątrz przedsiębiorstwa obniżające koszty działalności, które byłyby częściową rekompensatą dla czynników kosztotwórczych w 1999 roku.

Strona związkowa uważa, że proponowana podwyżka opłat jest zbyt wysoka. Tak drastyczna jednorazowa podwyżka znacząco odbije się na i tak uszczuplonych budżetach mieszkańców miasta. Tym bardziej nie możemy się zgodzić z projektem uchwały widząc, iż Wodociągi Białostockie, będąc przedsiębiorstwem użyteczności publicznej proponują tak wysoka podwyżkę opłat, z drugiej strony kalkulując sobie zysk przy produkcji i dostarczaniu wody.

Pod względem prawnym nie ma już zatem żadnych przeszkód przed rozpoczęciem w Polsce lustracji. Według zapowiedzi, Rzecznik, którym od 16 października jest sędzia Bogusław Nizieński, ma rozpocząć ocenę oświadczeń od 1 stycznia 1999 r. Także Sąd Lustracyjny ma zacząć pracę po Nowym Roku.

Oświadczenia składają kandydaci do ważnych urzędów oraz osoby już je sprawujące. Obowiązek ten dotyczy: prezydenta RP, parlamentarzystów, wszystkich kierowniczych stanowisk państwowych, wszystkich sędziów, prokuratorów oraz adwokatów, a także szefów mediów publicznych – TVP, Polskiego Radia, Polskiej Agencji Prasowej i Polskiej Agencji Informacyjnej. Oświadczenia są składane organom powołującym na dany urząd – te przesyłają je do Sądu Lustracyjnego.

Ustawie nie podlegają osoby urodzone po maju 1972 r. (które uzyskały pełnoletność już po rozwiązaniu SB w maju 1990 r.).

Oświadczenia dotyczą pracy lub tajnej świadomej współpracy w latach 1944-1990 z wymienionymi w ustawie służbami. Chodzi o: resort bezpieczeństwa publicznego PKWN, Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, Komitet ds. Bezpieczeństwa Publicznego oraz podległe im jednostki; instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa MSW oraz jednostki terenowe, zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza, zarząd główny służby wewnętrznej jednostek wojskowych MSW i podległe mu komórki; Informację Wojskową; Wojskową Służbę Wewnętrzną, Zarząd II Sztabu Generalnego LWP, inne służby sił zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze.

Ustawa dotyczy też współpracowników „organów i instytucji cywilnych i wojskowych państw obcych” o zadaniach podobnych do zadań służb wymienionych w ustawie. Nie podlegaliby lustracji ci, którzy z mocy ustaw musieli udzielać informacji organom bezpieczeństwa.

W postępowaniu przed Sądem Lustracyjnym stosuje się procedurę kpk. Odwołania od orzeczenia I instancji rozpatruje inny skład Sądu Lustracyjnego, od którego wyroku przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego. Fakt złożenia przez kogoś

Ciąg dalszy ze str. 5

falszywego oświadczenia będzie ujawniany w „Monitorze Polskim”.

Ustawa wprowadza abolicję dla osób, które w ciągu 90 dni od wejścia ustawy w życie przekazały Sądowi Lustracyjnemu bezprawnie posiadane tajne dokumenty z informacjami o czyjejs służbie lub pracy w organach bezpieczeństwa. Ci, którzy tego nie zrobią, narażą się na karę od roku do dziesięciu lat więzienia. Za pomówienie kogoś o pracę lub współpracę z organami bezpieczeństwa grozi do dwóch lat więzienia oraz grzywna do 250 tys. zł.

Parlament do lustracji „podchodził” cztery razy. W maju 1992 r. Izba zobowiązała MSW do ujawnienia, kto z parlamentarzystów i wysokich urzędników współpracował z UB i SB. 4 czerwca ówczesny szef MSW Antoni Macierewicz przesłał wykaz 64 osób, które figurowały w archiwach MSW. Przyczyniło się to do zaostrenia kryzysu politycznego: jeszcze tego samego wieczora Sejm odwołał rząd Jana Olszewskiego. Wkrótce potem Trybunał Konstytucyjny uznał uchwałę lustracyjną za niezgodną z prawem i zawiesił jej wykonywanie.

Jesienią 1992 r. Sejm przesłał do komisji sześć projektów ustawy lustracyjnej. Dla przygotowania jednolitego projektu powołano specjalną podkomisję, która nie zdążyła opracować końcowego projektu przed rozwiązaniem Sejmu w maju 1993 r. Lustracja wróciła do Sejmu latem 1994 r. Własne projekty ustaw zgłosiły UW i KPN; SLD i UP proponowały zaś ustawy o „prześwietlaniu” kandydatów do urzędów publicznych. Do komisji skierowano jedynie projekt SLD.

Po raz kolejny sprawa wróciła w początkach 1996 r., gdy ówczesnemu premierowi Józefowi Oleksu zarzucono kontakty z oficerem wywiadu b. ZSRR i Rosji. Projekty ustawy były zgłoszone przez: PSL, UW i UP (wspólnie), KPN, PSL, prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego oraz SLD. Sejm uchwalił ustawę w kwietniu 1997 r.

Według majowego sondażu OBOP, 75 proc. Polaków chce, by dawni agenci nie mogli zajmować wysokich stanowisk w państwie. ■

Rola związków w życiu kraju

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zwróciło się do premiera o spotkanie w celu omówienia roli związków zawodowych w życiu publicznym kraju.

KK podkreśla, że jej niepokój wywołują ostatnie wypowiedzi rzecznika rządu Jarosława Sellina i ministra finansów na temat pozycji związków w Polsce, a także lekceważenie problemów zgłaszanych przez struktury związkowe.

Zdaniem Komisji Krajowej, podważa to wiarygodność rządu nie tylko w kraju, ale powoduje także spadek wiarygodności Polski jako państwa, w którym przestrzega się podstawowych zasad życia publicznego zapisanych w prawie międzynarodowym i europejskim. W liście do Jerzego Buzka zastępca przewodniczącego Komisji Janusz Śniadek przypomniał słowa Sellina, że projekt ustawy budżetowej nie podlega opiniowaniu przez związki zawodowe, gdyż nie dotyczy sfery ich działalności.

Z pewnością pamięta Pan, że +S+ była i jest zdecydowanie przeciwnego zdania – pisze do Buzka wiceprzewodniczący Komisji. Żaden związek zawodowy nie może więc zrezygnować ze swojego podstawowego prawa, jakim jest opiniowanie aktów prawnych – podkreśla w liście Śniadek.

Janusz Śniadek napisał też, że „Solidarność” nie zgadza się z publicznymi wypowiedziami wicepremiera Leszka Balcerowicza, który „podważa rolę odgrywaną przez związki zawodowe w życiu publicznym w Polsce. Zdaniem Śniadka, takie słowa są nieodpowiedzialne, w sytuacji gdy właśnie dzięki aktywności „S” udaje się realizować trudne reformy.

Sprzeciw związkowi wywołuje także praktyka dialogu społecznego. Szczególnie chodzi o lekceważenie problemów zgłaszanych przez niektóre struktury związkowe, m.in. związek pracowników administracji. Śniadek podkreśla, że opóźniane są także negocjacje w sprawie przywilejów branżowych w nowym systemie emerytalnym, a związkowcom rząd próbuje narzucić skład zespołów negocjacyjnych. ■

**JEŚLI REKLAMA TO TYLKO
W NASZYM BIULETYNIE
ATRAKCYJNE WARUNKI**

Z PRAC KOMISJI KRAJOWEJ

Ciąg dalszy na str. 7

grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zostaną uwzględnione w projektach nowych ustaw. Dotyczy to m.in. braku w opiniowanym projekcie zapisu dotyczącego wysokości zasiłku chorobowego jeżeli niezdolność do pracy powstała wskutek wypadku przy pracy, wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo wskutek choroby zawodowej.

W przeciwnym razie należy dopilnować, aby różne terminy skierowania ustaw do konsultacji i później do parlamentu nie spowodowały powstania luki prawnej w tak kluczowych dla pracowników zagadnieniach.

W tej sytuacji NSZZ „Solidarność” oczekuje negocjacji całości problematyki, a nie tylko opiniowania projektów.

Uwagi szczegółowe:

1) Art. 4 ust. 1

Wydłużenie okresu nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego do trzech miesięcy jest zmianą niekorzystną dla pracowników. Należy więc utrzymać dotychczasowe rozwiązanie, tym bardziej, że od 1 stycznia 1999 r. to pracownik będzie optował całą składkę na ubezpieczenia chorobowe.

2) Art. 4 ust. 2

Po wyrazach „urlopem wychowawczym” dodać „bądź zasadniczą służbą wojskową”.

3) Art. 6

Przewidziany w projekcie siedmiodniowy okres ustania prawa do ubezpieczenia chorobowego jest za krótki. Należy utrzymać obecnie obowiązujące terminy.

4) Art. 7

Projekt ustawy ogranicza okres zasiłku chorobowego do 6 miesięcy. Obecnie w przypadku gruźlicy okres ten wynosi 9 miesięcy. Taka regulacja jest nieuzasadniona w sytuacji, gdy w Polsce wzrosła liczba zachorowań na gruźlicę.

5) Art. 9 ust. 3

Zapis niekorzystny. Wyłącza z okresu zasiłkowego okresy wyczekiwania.

6) Art. 12 ust. 1 pkt. 1

Należy skreślić. Pracujący emeryci i renciści będą płacić obowiązkowe składki na ubezpieczenie chorobowe (patrz art. 11 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Nie należy więc traktować ich inaczej niż pozostałych pracowników. Szczególnie nieuzasadnione byłoby takie traktowanie zatrudnionych w ramach rehabilitacji zawodowej (w zakła-

dach pracy chronionej i na stanowiskach specjalnych w innych zakładach pracy).

7) Art. 13 ust. 2 pkt 1

Przewidziany siedmiodniowy okres jest zbyt krótki. Postulujemy w ramach nowelizacji wydłużenie go do 14 dni.

8) Art. 16 ust. 1

Należy wykreślić słowa 'lub uciążliwe czynności mogące przedłużyć okres niezdolności do pracy'. Sformułowanie to jest mało precyzyjne i stanowiące możliwość zbyt szerokiej interpretacji.

9) Art. 34 ust. 1

Nie wyrażamy zgody na to, aby do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego brano przeciętne wynagrodzenie z 12 miesięcy. Należy pozostawić obecnie obowiązujący zapis (6 miesięcy).

10) Art. 59

Wnoskujemy o utrzymanie dotychczasowego zapisu: 'dostarczyć płatnikowi w dniu przystąpienia do pracy, z obowiązkiem powiadomienia'. Osoba samotna, ciężko chora, z nakazem leżenia nie jest w stanie dostarczyć zaświadczenia o niezdolności do pracy w terminie proponowanym.

Decyzja Prezydium KK Nr 202/98

ws. opinii o projekcie zmiany ustawy o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utruty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza następujące uwagi do projektu ustawy z dnia 2.10.1998 r. o zmianie ustawy o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent.

NSZZ „Solidarność” zawsze stał na stanowisku, że zrekompensowanie utraconych wynagrodzeń, emerytur i rent musi być dokonane w formie pieniężnej lub w obligacjach skarbu państwa. Należy zaznaczyć, że uprawnieni to m.in. osoby starsze – emeryci i renciści, dla których ustawa z 6 marca 1997 r. w obecnym kształcie jest niezrozumiała, procedura otrzymywania i realizacji świadczeń rekompensacyjnych jest skomplikowana i niejasna. Zdecydowana większość osób uprawnionych nie posiada wiedzy o papierach wartościowych i rynku kapitałowym. Niestety, proponowana nowelizacja nie uwzględnia tych uwarunkowań. Uważamy, że przynajmniej w stosunku do osób starszych (ponad 70 lat) należałoby wprowadzić rekompensaty pieniężne.

1. W proponowanej nowelizacji nie uwzględniona jest możliwość wykupu przez Państwo świadczeń rekompensa-

cyjnych. Nie wyrażamy zgody na umorzenie świadczeń z mocy prawa, co przewiduje art. 16 ust. 2 aktualnie obowiązującej ustawy i domagamy się nowelizacji tego zapisu tak, aby umożliwić wykup świadczeń.

2. Nie przywrócono prawa do nieodpłatnego nabycia świadczeń rekompensacyjnych osobom, które zmarły przed dniem wejścia ustawy tj. 12.04.1997 r. (uprawnienie to przechodziłoby na spadkobierców). W ustawie nadal nie jest uregulowana sytuacja spadkobiercy uprawnionego. Nie określono, jakie dokumenty i komu winien on przedstawić, aby wejść w prawa spadkobiercy.

3. Nie podano listy spółek Skarbu Państwa, których akcje przeznaczone będą do zbywania za świadczenia rekompensacyjne, a jest to sprawa kluczowa. To właśnie dobór spółek zadecyduje o rzeczywistej wartości świadczeń rekompensacyjnych.

4. Nowelizacja ustawy pod koniec roku musi rodzić obawy o zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na jej realizację. Należy te środki (ok. 400 mln zł) zapewnić w ustawie budżetowej na 1999 r.

5. Ad art. 6

Należy ocenić pozytywnie wprowadzenie nowych sposobów wykorzystania świadczeń przez możliwość bezpośredniego ich wnoszenia do pracowniczych funduszy emerytalnych, powierniczych lub inwestycyjnych. Brak jest jednak precyzyjnego zapisu, czy uprawniony może wnieść w ten sposób tylko część należnych mu świadczeń.

6. Ad art. 14

Pozytywnie oceniamy zmianę mechanizmu waloryzacji z kwartalnej na codzienną. Uniknie się dzięki temu skokowych zmian wartości nominalnej świadczeń, a więc zmniejszy się możliwość spekulacyjnego wykupu. Z zapisów tego artykułu nie wynika, jednak kto będzie ustalał i w jaki sposób ogłaszał wartość waloryzowanego świadczenia.

7. Ad art. 21

W proponowanym zapisie ust. 1 pominięto wymóg złożenia przez emitenta spisów osób uprawnionych do Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych. Bez tych spisów KDPW nie będzie mógł wykonywać żadnych czynności dotyczących świadczeń rekompensacyjnych.

8. Ad art. 22

Zmianę art. 22 należy ocenić pozytywnie. Zwiększy się w ten sposób dwukrotnie ilość biur maklerskich obsługujących uprawnionych do świadczeń rekompensacyjnych. Nie zmienia to jednak faktu, że założenie 4,5 mln rejestrów dla uprawnionych będzie poważnym problemem, tym bardziej, że rozmieszczenie punktów obsługi klienta domów maklerskich w poszczególnych województwach jest nierównomierne.

Z PRAC

KOMISJI KRAJOWEJ

Ciąg dalszy ze str. 7

Decyzja Prezydium KK Nr 205/98

**ws. opinii o projekcie ustawy o zmianie
ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy
o związkach zawodowych**

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje projekt ustawy z września 1998 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie ustawy o związkach zawodowych pod warunkiem uwzględnienia następujących postulatów i zastrzeżeń:

1. Sprzeciwiamy się wprowadzenia skróconego czasu pracy dopiero od 1.02.2000 roku. Nowe uregulowanie powinno wejść w życie z chwilą uchwalenia ustawy.

2. Zlikwidowanie obecnie obowiązującego limitu 150 godzin nadliczbowych budzi nasz sprzeciw, ponieważ jest to norma ochronna.

3. Należy wprowadzić zakaz pracy handlu w niedzielę za wyjątkiem aptek, sklepów na dworcach oraz stacjach benzynowych (art. 151 10 punkt 8).

4. Opowiadamy się za ograniczeniem dopuszczalności pracy w sobotę za zgodą pracownika (art. 151 10 par. 2) do przypadku, gdy u danego pracodawcy nie obowiązuje układ zbiorowy pracy.

5. Nie wyrażamy zgody na wprowadzenie godzinnej przerwy na spożycie posiłku (art. 135 par. 2. Według opinii członków Związku przepis ten nie mieści się w polskiej tradycji. W większości przypadków również infrastruktura (zarówno w zakładzie pracy, jak i poza nim np. transport, gastronomia, czas pracy przedszkoli i żłobków) nie jest przygotowana do wprowadzenia takiego rozwiązania. Wydłużenie o godzinę czasu pozostawiania poza domem pogarsza także możliwość opieki nad dziećmi.

OŚRODEK SZKOLENIOWY OLC ZARZĄDU REGIONU BIAŁYSTOK NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

ORGANIZUJE KURSY

1. PODSTAW OBSŁUGI KOMPUTERA PC

60 godzin lekcyjnych.

CENA: 120,00 zł

PROGRAM KURSU:

- @ SYSTEM OPERACYJNY - DOS,
- @ NAKŁADKA SYSTEMOWA - NORTON COMMANDER,
- @ SYSTEM WINDOWS 95,
- @ EDYTOR TEKSTÓW - WORD,
- @ ARKUSZ KALKULACYJNY - EXCEL.

2. KSIĘGOWOŚCI KOMPUTEROWEJ

75 godzin lekcyjnych.

- Moduł I - 45 g.l. podstawy rachunkowości (wykłady)
 - Moduł II - 30 g.l. system finansowo-księgowy (ćwiczenia)
- CENA: 190,00 zł

WYMAGANIA: ukończony kurs podstaw obsługi komputera.

Fundacja
Rozwoju
Województwa
Białostockiego

Szkolenia zorganizowano przy współpracy z Fundacją Rozwoju
Województwa Białostockiego realizującą Polsko-Brytyjski
Program Rozwoju Przedsiębiorczości

Program wspierany przez Rząd Brytyjski

ZGŁOSZENIA PRZYJMOWANE SĄ PRZY
ul. SURASKIEJ 1, II piętro, pokój nr 66
☎ 422-797, 423-246 w. 15

BIULETYN INFORMACYJNY
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
REGION BIAŁYSTOK

SOLIDARNOŚĆ

ADRES REDAKCJI: ul. Suraska 1, pok. 69, 15-093 Białystok, tel. 7423-246 w. 16;
fax 742-32-48

REDAKCJA: Mirosław Markowski (red. naczelny)
Artur Jan Szczęsny (sekretarz redakcji),
oraz Zespół.

WYDAWCZA: Zarząd Regionu Białystok NSZZ „Solidarność”